

GMINA OCHOTNICA DOLNA

Jedna z najbardziej malowniczych gmin w polskich Karpatach. Położona jest we wschodniej części Gorców, a w jej skład wchodzi trzy miejscowości: Tylmanowa, Ochotnica Dolna i Ochotnica Górna. Urokliwe usytuowanie, bogata oferta szlaków turystycznych i liczne zabytki oraz miejsca pamięci czynią z niej atrakcyjny kierunek turystyczny.

Unia Europejska

EKO
OCHOTNICA
& TYLMANOWA
W rytmie natury!

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

OCHOTNICA & TYLMANOWA

Gmina Ochotnica Dolna

os. Dłubacze 160
34-452 Ochotnica Dolna

tel. 018 262 09 10
gmina@ochotnica.pl

1 Zabytkowy kościółek pw. św. Mikołaja w Tylmanowej

Drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Mikołaja w Tylmanowej wymieniany jest już w 1350 roku, czyli niedługo po lokacji wsi. Pierwotny kościół w Tylmanowej spłonął w roku 1756, zniszczeniu uległy także księgi parafialne oraz pochodzący z XIV wieku dokument fundacyjny parafii. Kościół szybko odbudowano. W roku 1760 poświęcono nową, istniejącą do dziś drewnianą świątynię. Posiada ona barokowe wyposażenie, niektóre elementy pochodzą ze starego kościoła w Krościenku (ołtarz główny), inne ze zlikwidowanego kościoła klasztornego franciszkanów w Starym Sączu.

2 Kościół Znalezienia Krzyża Świętego w Ochotnicy Dolnej

Pierwszy kościół katolicki w Ochotnicy wzniesiono w roku 1566 z inicjatywy ówczesnego sołtysa Walentego Ochotnickiego. Kościół ten spłonął w roku 1813. Szybko zdecydowano o odbudowie świątyni i już w roku 1816 ukończono obecną, drewnianą. W późniejszych latach dostawiono do kościoła dodatkowe kaplice oraz zakrytą. Wyposażenie świątyni pochodzi ze zlikwidowanego kościoła klasztornego franciszkanów w Starym Sączu. W czasie II wojny światowej w kościele ukrywano broń. Kościół otaczają dostojne, kilkusetletnie lipy uznane za pomniki przyrody.

3 Kościół Wniebowzięcia NMP w Ochotnicy Górnej

Pierwszy skromny, drewniany kościół powstał w Ochotnicy Górnej w 1909 roku. Jeszcze w tym samym roku utworzona została samodzielna placówka duszpasterska. W roku 1981 rozpoczęła się budowa nowej, dwupoziomowej świątyni. Poświęcenie dolnego kościoła odbyło się 3 VII 1988 roku, zaś konsekracja świątyni – w 1997. Na ścianie ołtarzowej znajdują się rzeźby autorstwa profesorów z Zespołu Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara w Zakopanem, między innymi Antoniego Grabowskiego, Władysława Hycy, Władysława Pawlika i Zygmunta Piekacza. Ozdobą świątyni są także witraże projektu Macieja Kauczyńskiego i dzieła Andrzeja Čwielewicza oraz obrazy Józefa Cholewy.

4 Pomnik ofiar „Krwawej wigilii”

23 grudnia 1944 roku w akcji odwetowej za zabicie przez partyzantów Sowieckich dwóch esesmanów Niemcy dokonali pacyfikacji Ochotnicy, w wyniku której śmierć poniosło 50 mieszkańców, w większości – kobiet i dzieci. Spalono też ponad 50 gospodarstw, dom ludowy, budynek dworski oraz remizę strażacką. Wydarzenia te przeszły do historii pod nazwą „Krwawa Wigilia”. W 1964 roku wzniesiono pomnik, upamiętniający te wydarzenia. Kobieta z dzieckiem uwieczniona na pomniku to Maria Kawalec – mieszkanka Ochotnicy Dolnej, która wraz ze swoim małym dzieckiem uciekając z płonącego domu została śmiertelnie postrzelona.

5 Miejsce katastrofy bombowca B-24 J „Liberator”

18 grudnia 1944 roku w pobliżu przełęczy Pańska Przehybka w Ochotnicy Górnej rozbił się amerykański bombowiec B-24J Liberator o nazwie własnej „California Rocket”, którego celem był atak na niemieckie zakłady chemiczne. Z 10-osobowej załogi uratowało się 9 osób, które w ciągu kilkudziesięciu godzin odnaleźli polscy partyzanci. Otoczeni opieką przez nich oraz mieszkańców Ochotnicy odzyskali siły i wrócili do Stanów Zjednoczonych. Na miejscu katastrofy odtworzono fragment poszycia samolotu oraz zamieszczono tablicę informacyjną dotyczącą katastrofy i ruchu partyzanckiego w Gorcach.

6 Bulandowa Kapliczka

Bulandowa Kapliczka stoi na polanie Jaworzyna Kamienicka. Ufundowana została w 1904 roku przez Tomasza Chlipałę zwanego „Bulandą”, który przez ponad pół wieku zajmował się w okolicy pasterstwem. Przez niektórych uznawany był on również za czarodzieja, a z powstaniem kapliczki wiąże się kilka legend. Według jednej z nich, Chlipała wybudował ją w miejscu, w którym odnalazł wielki skarb. Kapliczka znajduje się przy szlaku turystycznym i jest najstarszym zabytkiem sakralnym w Gorczańskim Parku Narodowym.

7 Dwór „Bajka” z 1840 roku

Dwór w Tylmanowej wystawił w roku 1840 Wiktor Berski, właściciel majątku w Tylmanowej. Majątek ten został przejęty za długi od rodziny Kołodziejskich, dziedziców w Ochotnicy. Powstał wówczas okazały, klasycystyczny budynek z gankiem wspartym na czterech kolumnach. Rodzina Berskich zamieszkiwała dwór nieprzerwanie aż do roku 1945, kiedy komunistyczna władza odebrała im budynek oraz rozparcelowała pomiędzy chłopów majątek dworski. W dawnym budynku dworskim urządzono kolejno szkołę rolniczą, posterunek milicji oraz magazyn spółdzielni rolniczej. Aktualnie trwają prace nad rewitalizacją budynku.

8 Kurnytowa Koliba

Kurnytowa Koliba to najstarszy niesakralny zabytek Gminy Ochotnica Dolna. Nie jest znana dokładna data jej wybudowania, lecz wyryta nad drzwiami data „1839” wskazuje właśnie na ten rok. Znajduje się na wysokości około 950 m n.p.m. Jest dwuizbowym domem drewnianym. Zgodnie ze swoim pierwotnym przeznaczeniem używana była aż do II wojny światowej. W jej trakcie stała się siedzibą sztabu IV Batalionu I Pułku Strzelców Podhalańskich pod dowództwem kpt. Juliana Zapalę – „Lamparta”. Obecnie stanowi własność prywatną.

9 Rezerwat przyrody „Kłodne nad Dunajcem”

Rezerwat przyrody znajdujący się w przysiółku Kłodne w Tylmanowej utworzony został w 1964 roku. Ma powierzchnię niemal 90 hektarów i wchodzi w skład Popradzkiego Parku Krajobrazowego. Ulokowany jest na dzikim i trudno dostępnym, prawym brzegu Dunajca a jego największą atrakcją jest naturalny fragment buczyny karpackiej – charakterystycznego zespołu leśnego. Jak opisywał Jan Długosz – w rejonie dzisiejszego rezerwatu przed laty poszukiwano złota. Rezerwat jest doskonale widoczny z przebiegającej drugim brzegiem rzeki drogi wojewódzkiej, zaś najpiękniej wygląda jesienią, gdy żółknące liście barwią go różnymi kolorami.

10 Rezerwat przyrody „Pusta Wielka”

Rezerwat Pusta Wielka położony jest w głównym grzbiecie Pasma Radziejowej, na zachodnim brzegu Dunajca. Znajduje się na obszarze Popradzkiego Parku Krajobrazowego. Został założony w 1963 roku by zachować naturalny las regla dolnego z relikto- wym stanowiskiem sosny. Tamtejsze drzewa osią- gają wysokość nawet 30 metrów.

11 Wieża widokowa na Koziarzu

Koziarz to szczyt znajdujący się na zachodnim krańcu Pasma Radziejowej. Powstała na nim wieża widokowa umożliwia oglądanie rozległych panoram. Obiekt szybko stał się celem wielu górskich wędrowców, znacząco przyczyniając się do zwiększenia popularności samego szczytu.

12 Wieża widokowa na Lubaniu

Lubań jest najwyższym szczytem Pasma Lubania i położony jest w południowo-wschodniej części Gorców. Celem wypraw turystycznych był już w XIX wieku, kiedy to kuracjusze z nieodległej Szczawnicy przyjeżdżali pod szczyt furmankami. Dzięki wieży widokowej ulokowanej na szczycie możliwe jest podziwianie pięknych panoram obejmujących między innymi Jezioro Czorszyńskie i Tatry.

13 Wieża widokowa na Gorcu

Gorc to najdalej wysunięty na wschód szczyt Gorczańskiego Parku Narodowego. Jest bardzo popularnym celem wycieczek turystycznych, których liczba jeszcze wzrosła po wybudowaniu nań wieży widokowej. Przy dobrej widoczności możliwe jest dostrzeżenie z niej nawet Krakowa.

14 Wieża widokowa na Magurkach

Magurki znajdują się w bocznym grzbiecie Pasma Gorca, a oddzielone są od niego przełęczą Pańska Przehybka, w pobliżu której rozbił się w 1944 roku amerykański bombowiec (więcej – patrz punkt 5.). Z umieszczonej na krańcu długiej polany wieży widokowej rozciągają się przepiękne panoramy.

15 Kwatera I. Pułku Strzelców Podhalańskich AK na Skalce

We wrześniu 1944 roku osiedle Skalka stało się siedzibą partyzantów AK kapitana Juliana Zapalę „Lamparta”. 24 dnia tego miesiąca, podczas uroczystej mszy świętej, która odbyła się w tym miejscu oficjalnie zaprzysiężony został I. Pułk Strzelców Podhalańskich Armii Krajowej. W szczytowym momencie przebywało w obozie ponad 200 partyzantów.

